

RAADRAAIER

Blad van Gilde Amersfoort
Jaargang 2018, nr. 1

Gesprek met Bob Pluijter

bestuurder Sint Pieters- en Bloklands Gasthuis

Het is dit jaar 625 jaar geleden dat Sint Pieters- en Bloklands Gasthuis juridisch werd geboren. Om precies te zijn op 2 april 1393 werd het gasthuis onder de naam Sint Pietersgasthuis door het stadsbestuur erkend. Vanaf 1794, door een fusie met Bloklands Gasthuis, draagt de zorginstelling de bekende dubbele naam. In een gesprek met Bob Pluijter komen we veel te weten over de huidige aanpak en hoe die gebaseerd is op de waarden van het verleden.

Door Annelies Roozen

In 1390 werd het gasthuis al gesticht als het *Nye Gasthuys bij die Spoeye* en werden zieken en arme oude mensen opgevangen. Dit werd gedaan uit liefdadigheid onder invloed van de Moderne Devotie door gemeenschappen van lekenbroeders en -zusters. Zij wilden de zeven werken van barmhartigheid naleven en uitvoeren. Daaruit voortvloeiend werken de medewerkers van het huidige gasthuis nu vanuit een aantal kernwaarden die hen motiveren. (Zie kader). Natuurlijk gaat het tegenwoordig zeker ook om professionaliteit, maar de uitgangspunten van liefde en aandacht voor de medemens blijven inspireren.

Ik zoek de verbinding, dus ik:

- nodig familie en naasten uit om van betekenis te zijn in het leven van de bewoner
 - zoek collega's op omdat het samen beter gaat dan alleen
 - kijk waar de bewoner van betekenis kan zijn voor de ander
- vesteer actief in de relatie met de ander

Ik leer, dus ik:

- maak fouten en leer daarvan
- kan mij verantwoorden waarom ik doe zoals ik doe
- ga in gesprek over de dingen die ik moeilijk vind
- laat zien waar ik trots op ben

Ik draag bij aan de warmte van het Gasthuis, dus ik:

- geef een ieder het gevoel dat ze welkom zijn
- ben me ervan bewust dat het Gasthuis een thuis is voor de bewoner
 - toon mij betrokken; ik leef, vier en rouw mee
 - ben nabij met gepaste afstand

Ik ga voor goede zorg, dus ik:

- zie de ander in zijn eigenheid en sluit daar op aan
- zorg dat de bewoner bij mij in veilige handen is
- ben van betekenis voor de ander
 - kom mijn afspraken na

Bob Pluijter

Kernwaarden

Bob Pluijter is bestuurder van het huidige St. Pieters- en Bloklands Gasthuis. Hij is zelf al lang werkzaam in de zorg. Hij studeerde in Groningen en in Enschede. Hoewel geen geboren Amersfoorter heeft hij een warme band met de keistad. Zijn oom werkte bij de Spoorwegen. Als kind logeerde Pluijter haast alle zomervakanties bij zijn oom en tante. Dan lieten zij hem de stad zien en zo kreeg hij veel belangstelling voor de stad en haar geschiedenis.

Kapsalon

Pluijter praat heel geëngageerd over de oudere medemens en over de twee locaties van St. Pieters- en Bloklands waar de bewoners gehuisvest zijn, Davidshof in het oude centrum en Wervershof in Vathorst, een licht en transparant gebouw, maar niet kil en zakelijk. Daar lopen van buitenaf mensen niets vermoedend het restaurant of de kapsalon binnen. Binnen en buiten worden op die manier leuk vermengd, bewoners van het huis en bewoners van de wijk zitten door elkaar. Beide locaties hebben

ieder hun eigen aantrekkelijkheid, en op beide locaties vind je ook dezelfde betrokkenheid en medemenselijkheid ten aanzien van de zorg voor de bewoners. Pluijter: "Ouder worden betekent dat het lichaam en soms de geest achteruit gaan. Maar er zijn nog heel veel mogelijkheden. De samenleving heeft ouderen nodig, de samenleving heeft ook vertraging nodig. Daar moeten we de voordelen van inzien. Mijn eigen ouders zijn heel oud geworden. Ik heb het van dichtbij meegemaakt. Dat proces. Het gaat om leren los te laten. En ik heb ervaren dat 'houden van' niet stopt bij het overlijden. Die ervaringen neem ik mee. Hier in St. Pieters- en Bloklands zijn we allemaal samen op weg met bewoners en familie. Dat te kunnen begeleiden vind ik heel inspirerend."

Oorsprong

Als iemand opgenomen wordt met dementie bijvoorbeeld, dan zie je dat oude burens en vrienden blijven komen. Het oude netwerk kan gewoon doorgaan. Er is op die manier, geen gesloten afdeling. Wel beschermd wonen natuurlijk. Er heerst een sfeer van gastvrijheid en respect, iedereen wordt bij de naam genoemd. De omvang van beide locaties is klein genoeg om iedereen bij de naam te kennen. Er zijn 300 medewerkers en bijna 150 vrijwilligers voor twee locaties. Wervershof heeft 95 bewoners, Davidshof 87.

"Ons doel is niet het bieden van gebouwen, hoe mooi ook, maar het bieden van zorg, naar de idealen van Geert Grote. Ik vind hem op Franciscus lijken (de paus, red.). Nog steeds bieden wij die zorg uit medemenselijkheid. Dat vind ik boeiend.

Na al dat bouwen en verbouwen moeten we nu opnieuw verbinding zoeken met de bron, waar wij vandaan komen. We zijn niet katholiek of protestant, maar de oorsprong vinden wij nog steeds in de Moderne Devotie, waardoor wij geïnspireerd zijn. Die geeft ons nog steeds de opdracht tot medemenselijkheid, vroeger barmhartigheid genoemd. Een bewoner is hier niet een cliënt, maar een bewóner. Dat is veel persoonlijker."

Caritas

Het oude St. Pietersgasthuis werd al snel na de oprichting seculier, het toezicht werd in 1404 overgenomen door het stadsbestuur. Door de eeuwen heen hebben regenten en regentessen dat in stand gehouden. Maar schenkingen uit

Binnenhof van de Wervershof in Vathorst

overwegingen van caritas bleef men altijd doen. Eén van de eerste donateurs was de familie Nenninck, zo rond 1380. Lange tijd was er ook de traditie van kostkoperij. De stichting verwierf zich zo allerlei bezittingen doordat bewoners die afstonden in ruil voor een plekje in het gasthuis.

"Ja, zegt Pluijter, er is in al die eeuwen veel gebeurd. Dat maakt de geschiedenis zo rijk. Wij staan stil bij die oude geschiedenis. Ik spreek met nieuwe

Davidshof entreehal

medewerkers ook over die geschiedenis; wat er allemaal gebeurd is. Spanningen en interventies, met het stadsbestuur en binnen het huis. Het hele leven weerspiegelt zich in onze geschiedenis. Dat wij nu een kleine bijdrage mogen leveren aan het behoud van het erfgoed en voorwaarden scheppen voor de toekomst van het erfgoed, dat dat duurzaam behouden blijft, dat is prachtig om voor te werken, een opgave in de samenleving van nu. We werken in een concurrerende samenleving met andere aanbieders. Dat is oké. De onderlaag is toch waar wij vandaan komen. Ik ben er trots op."

Bier en boek

Speciaal in het kader van het jubileum wordt bij De Drie Ringen het Nenninckbier gebrouwen. Het eerste biertje zal op de dag van de feestelijke jubileumviering, 20 april, aan de burgemeester worden aangeboden. Het zal daarna in de Mannenzaal en op enkele andere plaatsen verkocht worden. Drie flesjes kosten 6,25 euro; dat getal is natuurlijk niet toevallig. Per flesje zal een gedeelte van de opbrengst gebruikt worden voor extra's in de zorg.

Etiket van het Nenninckbier

Verder zal het boek 'Zes eeuwen zorg voor ouderen', dat Yvonne Tanke in 2010 schreef, door haar met een aanvulling uitgebreid worden. Want er is veel gebeurd de afgelopen acht jaar: de verbouwing en de nieuwbouw, de invoering van de kernwaarden, de vriendenstichting, de herstructurering van de drie stichtingen (de Zorgstichting, PBG Cultureel Erfgoed en PBG Beleggingen), enz. Het eerdere boek eindigde met de nieuwbouw in Vathorst. Destijds was nog niet bekend wat er met het oude huis zou gaan gebeuren. Het gaat dus om een update van het oorspronkelijke boek, het vervolg van het sprookje, dat het zwaar heeft gehad, bijvoorbeeld omdat de nieuwbouw in Vathorst maar niet opgeleverd kon worden en daarna waren er nog allerlei andere problemen.

Bloklandbier bij 600 jaar jubileum

Stokoud huis

"We hopen dat het sprookje zijn goede vervolg gaat krijgen", besluit Pluijter zijn verhaal. "We bevinden ons inmiddels onder een goed gesternte. De wind is nu mee, met de mooie gebouwen, maar vooral omdat wij gastvrijheid belangrijk vinden. Eigenlijk gaat het om een stokoud huis, dat zich heel jong gedraagt, met een jonge groep medewerkers. Oude tradities houden we in ere. Zo hangen we de vlag uit voor een honderdjarige, voor echtparen die zestig jaar getrouwd zijn en ook op 2 april, de verjaardag van de Stichting. Dat zullen wij altijd blijven doen. Zulke dingen zijn ook verbindend."